

Załącznik nr 1 do
Uchwały Nr X/75/2024
Rady Powiatu Drawskiego
z dnia 19 grudnia 2024 r.

Załącznik nr 2
do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
w Powiecie Drawskim na lata 2024 – 2028

**PROGRAM
ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO - EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
REALIZOWANY W POWIECIE DRAWSKIM**

WSTĘP

Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc jest zadaniem zleconym dla samorządu powiatowego. Program stanowi część całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc. Ukierunkowany jest na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, a w rezultacie na redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez te osoby przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowi art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.). Program opracowany został z uwzględnieniem Wytycznych do realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w województwie zachodniopomorskim stanowiących załącznik do pisma z dnia 18 września 2024 r., znak: WZPS-5.9421.32.2024.AJ, Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. 2023 r., poz. 1163) oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1164), jak również na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030.

REALIZATOR PROGRAMU

1. Realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest samorząd powiatu drawskiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim będący faktycznym realizatorem niniejszego programu.

2. Zadania związane z realizacją programu obejmują:

- nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami i działaniami nakierowanymi na osiągnięcie zakładanych rezultatów,
- rekrutację uczestników programu,
- obsługę finansową programu,
- monitoring programu we współpracy z innymi podmiotami i instytucjami,
- pozyskiwanie partnerów w realizacji programu i współpracę z nimi.

3. W związku z tym, że oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową ma charakter programów działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw tych osób zajęcia prowadzić będzie psycholog – posiadający uprawnienia do prowadzenia zajęć korekcyjno-edukacyjnych z dużym doświadczeniem w pracy w ramach przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Koordynatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Drawsku Pomorskim.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródło finansowania – dotacja celowa z przeznaczeniem na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową – Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki oraz środki pozyskane z innych źródeł.

ADRESACI

1. Program skierowany jest do osób stosujących przemoc domową zgodnie z definicją zawartą w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.).

2. Działania korekcyjno-edukacyjne kierowane są w szczególności do osób:

- skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej zobowiązane do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- stosujących przemoc domową, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych albo uczestniczą w programach redukcji szkód, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,
- które w wyniku innych okoliczności zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- których uczestnictwo w programie wynika z osobistej decyzji lub decyzji podejmowanej w związku z kontaktem z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

3. W programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.

FORMY PRACY

1. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany będzie przez okres trzech miesięcy w miejscu, w którym nie udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej.

2. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych będzie prowadzony przede wszystkim w formie spotkań grupowych w wymiarze 60 godzin zegarowych uzupełnionych pracą indywidualną. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie będą dłuższe niż tydzień.

3. Grupa powinna liczyć pomiędzy 5 a 15 uczestników i ma charakter zamknięty. Niemniej zasada dołączania kolejnych uczestników obowiązuje do drugiego, trzeciego spotkania grupa. W kolejnych spotkaniach nie wprowadza się nowych uczestników.

4. Grupa może mieć charakter koedukacyjny, co jest korzystne ze względu na możliwość poznania podczas pracy perspektyw innej płci.

REGUŁY UCZESTNICTWA

1. Każdy uczestnik programu podpisuje kontrakt, w którym między innymi zobowiązuje się do:
  - systematycznej obecności na zajęciach programu,
  - bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
  - powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi oraz natychmiastowego zgłaszania takich faktów osobom prowadzącym w celu omówienia i podjęcia działań zapobiegających dalszym tego typu zachowaniom,
  - powstrzymywania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych.

2. Adresatami niniejszego programu są pełnoletni sprawcy przemocy domowej, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie, natomiast nie powinien to być warunek konieczny. Warunkiem wystarczającym może być chęć dokonania zmiany w swoim zachowaniu lub chęć naprawy relacji w rodzinie, a także każda inna motywacja, która wpływa na wolę aktywnego udziału w programie.

3. Nabór uczestników będzie odbywał się na podstawie skierowania przez zespół interdyscyplinarny lub inne instytucje (sąd, policja, ośrodki pomocy społecznej, itp.) do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

4. Zgodnie z art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej osoba stosująca przemoc domową po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową ma obowiązek:
  - zgłosić się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
  - dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych w przepisach ustawy,
  - ukończyć program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w terminie określonym przez podmiot realizujący ten program,
  - dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

5. Do programu nie przyjmuje się osób:
  - z zaburzeniami psychicznymi,
  - z zaburzeniami osobowości,
  - uzależnionym od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, które nie zakończyły programu psychoterapii uzależnień.

6. Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego, prowadzonego w trakcie sesji indywidualnej.

7. Uzyskane informacje objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

DOKUMENTOWANIE DZIAŁAŃ

Wszystkie działania wobec osób objętych programem korekcyjno-edukacyjnym, w tym osiągnięte efekty, będą dokumentowane poprzez:

- listy obecności,
- podpisane przez uczestnika zgody na kontakt z partnerami i instytucjami,
- korespondencję z urzędami i uczestnikami,
- ankiety,
- dokumentację indywidualną: ogólne zapisy – podstawowe dane informacyjno–diagnostyczne, kontrakt, tematyka spotkań – karta pracy z klientem (bez opisywania szczegółów sytuacji zdrowotnej i emocjonalnej klientów).

ZAKRES ODDZIAŁYWAŃ

1. Podstawowymi celami działań programowych jest powstrzymanie osób stosujących przemoc domową i zakończenie przemocy domowej. Cel podstawowy ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań oraz postaw osób stosujących przemoc domową.

2. Cele programu korekcyjno – edukacyjnego:

- 1) powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
- 2) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych,
- 3) kształtowania umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy domowej,
- 4) uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- 5) zmianę przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej,
- 6) zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy,
- 7) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych,
- 8) wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania,
- 9) poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.

3. Cele programu będą realizowane podczas zajęć warsztatowych, na których planuje się:

1) edukację z zakresu:

- analizy zjawiska przemocy domowej i jej wpływu na funkcjonowanie rodziny,
- funkcjonowania rodziny uwikłanej w zjawisko uzależnień (od alkoholu, narkotyków, itp.) i wychodzenia rodziny z sytuacji patologicznej,
- zaspokajania potrzeb i wychowania dzieci,
- ułożenia prawidłowych relacji w rodzinie z zachowaniem szacunku, bez używania przemocy.

2) treningi:

- zastępowania agresji zachowaniami alternatywnymi,
- zachowań asertywnych,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów.

3) ćwiczenie umiejętności:

- samokontroli,

- zgodnego współżycia w rodzinie,
- konstruktywnego wyrażania uczuć przyjemnych i nieprzyjemnych,
- rozwiązywania trudnych sytuacji rodzinnych,
- korzystania z pomocy instytucji w razie potrzeby.

Należy jednak zaznaczyć, że realizując powyższy cel nie można pominąć zasady ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą przemoc – w żadnym przypadku program nie przewiduje i nie akceptuje sytuacji i zachowań, które mogłyby akceptować współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

4. Program nie stanowi formy osobistej psychoterapii sprawcy a jedynie koryguje jego niepożądane i szkodliwe zachowanie oraz postawy. Uzupełnieniem oferty uczestnictwa w programie jest udzielana pomoc psychologiczna dla sprawców.

WARUNKI UKOŃCZENIA PROGRAMU

1. Zakończenie programu łączy się z oceną celów osiągniętych przez uczestnika.
2. Osoba stosująca przemoc otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu programu. Dokument potwierdzający ukończenie programu będzie wydany w sytuacji udziału osoby stosującej przemoc w minimum 70 % spotkań oraz osiągnięciu celów zawartych w niniejszym programie.

MONITOROWANIE I OCENA

1. System monitorowania obejmuje:
  - postęp względem zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu,
  - zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie jego trwania oraz do 3 lat po jego zakończeniu,
  - rozpoczęcie monitorowania przed upływem 3 miesięcy od zakończenia udziału w programie.
2. Monitorując program należy szukać odpowiedzi na pytania:
  - czy podejmowane działania prowadzą do osiągnięcia celu finalnego?
  - czy program wymaga przeformułowania działań?
  - czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami?
3. Celem monitoringu jest sprawdzenie, czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc.
4. Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy domowej.